

Inga besked om hörselavtal i Stockholm

Bara fyra månader kvar och fortfarande är det inte klart vem som ska ta hand om hörselrehabiliteringen i Stockholm efter årsskiftet. Storken vann upphandlingen, men inget avtal har kunnat skrivas eftersom en rättslig process pågår om beslutet.

TEXT: TOVE LILIEQUIST FOTO: STIG HAMMARSTEDT/SCANPIX

UNDER SOMMAREN har upphandlingen varit föremål för en rad överklaganden. Den nuvarande entreprenören Aleris har överklagat landstingets beslut och fått rätt i länsrätten. Domen innebär att landstinget ska bortse från Storkens bud. Om det står sig kommer Aleris, vars anbud ligger näst lägst i pris, att ha fortsatt hand om hörselrehabiliteringen. Landstinget har i sin tur överklagat domen till kammarrätten. Något exakt besked om när deras dom kommer går inte att få.

Just nu råder därför förvirring om vart man ska vända sig för att få en hörapparat utprovad nästa år. Dessutom yrkar landstinget på att länsrätten oavsett beslut måste göra en ny utredning eftersom man inte begärt in yttranden från Storken under processen, vilket kan fördröja avgörandet ytterligare.

Kan bli förlängning

Ett alternativ är att tillfälligt förlänga det nuvarande avtalet eftersom det är svårt att gå över till en ny entreprenör med kort varsel.

– Vi kommer att förlänga det nuvarande avtalet med ett kvartal om det här drar ut på tiden, vilket det finns risk för. Patienterna ska aldrig komma i kläm, säger Per Dahlgren, upphandlingsdirektör på SLL Upphandling.

I väntan på att ärendet ska avgöras förbereder anbuds-

givarna sig så gott de kan inför tänkbara framtidsscenario. Aleris står som vinnare i dagsläget, men har ändå haft en MBL-förhandling för sina anställda för att fastställa turordningen vid eventuella uppsägningar.

– Förlorar vi i kammarrätten så måste vi se till att det gör minsta möjliga skada. I sådant fall kommer vi att avsluta de patienter vi har påbörjat, säger Christer Andersson, affärsområdeschef på Aleris Hörsel.

Twist om bemanning

Konkurrenten Storken ligger lågt med sina planer, men vd Shori Zand kan avslöja att de har kontakt med potentiell personal. Hon uppger att de är redo att starta sin verksamhet från och med den 1 januari 2008 om de får chansen. Även vid en förlängning av det nuvarande avtalet kommer Storken att kvarstå som intressenter.

– Vi har inte tänkt ge upp och det tror jag inte att landstinget har tänkt heller, säger Shori Zand.

Knäckfrågan i tvisten har kommit att bli huruvida Storken har fått göra en otillåten komplettering av sitt anbud. Aleris anser att Storkens beskrivning av sin bemanning inte borde ha godkänts från första början och att landstinget dessutom har gett dem konkurrensfördelar genom att begära in nya uppgifter om

bemanningen. Landstinget håller inte med.

– Vi ställde en fråga om förtydligande från alla som gett anbud, så det ska inte kunna diskvalificera någon, säger Per Dahlgren.

Monopol ifrågasätts

En annan fråga som diskuteras är den monopolsituation som uppstår om antingen Aleris eller Storken blir ensam ansvarig för hela hörselrehabiliteringen i Stockholms län. Aleris, audionomerna på LIC Audio/Hörsam och HRF har alla skrivit varsitt brev till landstingspolitikerna där de kritiserar en eventuell monopolisering.

– Om vi vinner vill vi gärna diskutera möjligheterna att ta in underleverantörer med landstinget för att ha kvar en mångfald, säger Christer Andersson.

Från Storkens sida ifrågasätts man Aleris negativa inställning till ett monopol.

– Aleris valde ju precis som oss att lägga ett anbud på hela verksamheten. Då är det konstigt att de ändrar sig i efterhand. Det skulle vara mer trovärdigt om de hade begärt en ny upphandling där uppdraget ska delas mellan flera anbudsgivare. Men tvärtom skriver Aleris i sitt brev till landstingspolitikerna att de ska tilldelas hela uppdraget, säger Shori Zand.

HRF skriver i sitt brev till politikerna att ett monopol

Utredning pågår. En rättslig process avgör vem som ska sköta den basala hörselrehabiliteringen i Stockholm.

skulle vara negativt eftersom det innebär mindre mångfald och valfrihet.

Kortsiktiga avtal

Förbundsordförande Jan-Peter Strömberg är också bekymrad över att upphandlingsprocessen har blivit utdragen och att avtalen är så pass kortsiktiga.

– Man kan fråga sig vilket företag som vill satsa seriöst på en så kompetenskrävande verksamhet när det bara är ett treårsperspektiv som gäller?

Jan-Peter Strömberg tror mer på en modell med fasta auktoriserade vårdgivare som patienterna fritt kan välja mellan.

– Det skulle även innebära att var och en lätt kan anpassa sina resurser efter hur många patienter de får. ●

Upphandlingen i Stockholm

- Stockholms läns landsting (SLL) har under våren genomfört en upphandling av basal hörselrehabilitering vilket bland annat innefattar hörapparatutprovning. Vinnare blev Storken enligt ett beslut den 25 maj.
- Aleris ansökte om överprövning av beslutet hos länsrätten i Stockholms län, vilket beviljades. Aleris hävdar i sin ansökan att SLL har medgett undantag från upphandlingskraven, vilket strider mot reglerna om likabehandling, transparens och affärsmässighet i lagen om offentlig upphandling (LOU).
- Aleris anser att Storken inte uppfyller kraven på planerad bemanning, ekonomisk stabilitet samt teknisk förmåga och kapacitet. De hävdar också att Storken har särbehandlats av SLL genom att de fått komma med nya uppgifter om bemanning efter anbudstidens slut. Aleris kräver därför att utvärderingen ska göras om utan Storkens anbud.
- Länsrätten gav i sin dom den 6 juli Aleris rätt på punkten som gäller uppgifter om bemanning. Rättens bedömning är att SLL har begärt en otillåten komplettering och att Storkens bud måste strykas och utvärderingen göras om.
- SLL har överklagat domen till kammarrätten. De hänvisar till att övriga anbudsgivare har fått samma möjlighet att förtydliga sin bemanning och att även Aleris har lämnat kompletterande uppgifter. SLL kräver också att länsrätten gör om sin utredning eftersom Storken inte fått försvara sitt anbud.
- För information om LOU, se www.offentligupphandling.se.

FAKTA

Boken gjorde mig livrädd

HAR LÄST MAJA LUNDGRENs omtalade bok "Myggor och tigrar". Den avslöjar den manliga kulturmaffian, särskilt den på Aftonbladet. Det speciella med boken, som alla diskuterar, är huruvida det är rätt att ensidigt hänga ut ett antal namngivna personer. Minutiöst beskrivs dialoger, firmafester och vanliga jobbdagar. "De ska våga stå för sina handlingar", säger författaren.

Boken gjorde mig livrädd. Hur är jag själv egentligen? Om någon skulle komma in på min arbetsplats och lyssna på vår jargong och sedan ordagrant skriva ner det i en bok skulle jag förmodligen skämmas, resa utomlands alternativt bli anmäld för sexuella trakasserier på arbetsplatsen.

För det som sker när någon främmande kommer in i en sluten arbetsplatsgrupp är att det som är en tyst överenskommelse, den interna jargongen, bryts. Det är som om en spion skulle komma in och filma i smyg. Och det vi vanligtvis skrattar åt avslöjas som fördomar och taskigheter.

Det spelar ingen roll om du är på en redaktion, på en kirurgavdelning, bland nagelskulptriser eller på universitetet. Alla arbetsplatser har en egen, ofta hård jargong som de flesta på arbetsplatsen deltar i för man vill skratta lite, man måste få prata skit om chefen och man måste lite allmänt få lov lätta på trycket och svära åt gnällkärningar och surgubbar. Så har det alltid varit. Och jargong tål inte att lämna rummet. Jargong går inte att försvara. Men den finns och den kommer alltid att finnas.

Men i dag kan ingen längre känna sig trygg. Det är bloggar, mobiltelefonkameror, övervakningskameror, vikarier, wallraffare, Janne Josefssonare och andra som kommer in på arbetsplatser och avslöjar oss. Med resultat ibland som innebär sparken.

Vad innebär det här att någon kan höra och se dig? Och avslöja dig! Kan vi fortsätta skoja om direktören, svära över patienterna, håna tanten i kassan när ingen utomstående hör? Frågade en arbetsplatspsykolog som hävdade att det här var en del av ett mönster som finns på varenda arbetsplats världen över. Kaffe-rasten, stunden vid kopiering – alla små stunder av arbetslivspaus framkallade skämt, drastiska kommentarer och en hel del ilske-pys.

Vad tycker du? Är arbetsplatsjargonen till-låten? Hur låter du? Får vi fortsätta pysa, gnälla, skämta på våra arbetsplatser och får vi göra det utan att bli uthängda? Eller är det på tiden att vi alla tänker på vad vi säger när vi tror ingen hör?

Mejla mig gärna!
amelia.adamo@m-magasin.se

Amelia Adamo

är chefredaktör för M magasin och publisher för Amelia Publishing Group inom Bonnierkoncernen, tidigare chefredaktör för Amelia 1995-2005. Hon har fått Stora Journalistpriset två gånger, 1986 och 2003.

